

Секція 3. Класичне мистецтво Заходу і Сходу

Керівники: доктор мистецтвознавства, професор НАОМА
Ольга Андріївна Лагутенко, студентка магістратури ТІМ НАОМА
Олександра Рижова

Section 3. Classical art of the West and the East

Leaders: Doctor of Art History, Professor NAFAA Olga Lagutenko,
MA student NAFAA Oleksandra Ryzhova

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-301-2-67>

Астанін Михайло, аспірант кафедри ТІАСМ НАОМА
(науковий керівник: доктор технічних наук, професор М. І. Яковлев)

Естетика деконструктивного нарративу в архітектурі

Ключові слова: авангард, графопластика, дадаїзм, деконструктивізм,
експресіонізм, Мерцбау, футуризм.

Mykhailo Astanin, PhD Student, NAFAA
(academic mentor: Professor M. I. Yakovlev)

Aesthetics of deconstructive narrative in architecture

Abstract: Kurt Schwitters, a representative of the avant-garde culture of the first half of the 20th century, belonged to the artistic movement of Dadaism. This movement promoted the expansion of the boundaries of cultural heritage values, put new cultural landmarks and form new aesthetics. Schwitters' name is associated with architecture, as he has created several interiors that reflect deconstructive graphoplasty and style of thinking.

Key words: *avant-garde, graphoplasty, Dadaism, deconstructivism, expressionism, Merzbaу, futurism.*

Представник мистецького авангарду першої половини ХХ ст. Курт Швіттерс (1887–1948) долучився у своїй творчості до багатьох напрямків у мистецтві, зокрема до футуризму та дадаїзму. З архітектурою ім'я К. Швіттерса пов'язує декілька створених ним інтер'єрів, що відображають деконструктивну графопластику та стиль мислення. Нова естетика формувалась в період становлення та розвитку індустріального світу. В інтер'єрних інсталяціях він експериментував з просторовою побудовою композицій хаосмотичних форм, створюючи штучний простір методом бриколажу. Порівнюючи естетичні шаблони, об'ємну та графічну мову деконструктивістів початку ХХІ ст., які займають верхні рядки в стильовому рейтинговому шорт-листі, їх мисленеве творення форми з мисленевим творенням форми Курта Швіттерса, можемо прослідкувати подібність графічної мови, яку впродовж двадцяти років було перекладено на мову архітектури і втілено в матеріальні споруди під назвою «Мерцбау» (1923–1942 рр.).

Section 3. Classical art of the West and the East

Назва Merzbau виникла при поєднанні слів Bau (конструкція, будова, нора, барлога) та складу Merz, вичленованого зі слова Kommerzbank (комерційний банк). Мерц став синонімом та своєрідним ярликом дадаїстичних творів К. Швіттерса. Мерцбау – це приміщення у процесі становлення in progress. Інсталяція в процесі творення збільшувалась, поступово займаючи весь простір приміщення, навіть здійснила перехід на інший поверх. Простір трансформувался як асамбляж, що нібито належить до житлового середовища. Художник конструював систему ніш, кожна з яких була присвячена одному із близьких або друзів (серед них Мондріан, Малевич, Арп та ін.) В нішах розміщувались знаки чи предмети, що характеризували ці особистості. В одному з перших створених Швіттерсом об'єктів результат був докорінно протилежний музеєфікації та археології. Інсталяція поглинула, приховала і зробила невидимими всі меморіальні предмети. В процесі творення оточення втратило раціональність та функціональність і не стало втіленням біографічного літопису. Швітерс, створюючи арт-об'єкт, відійшов від довершеності в звичайному розумінні цього слова до випадковості та хаосмосу.

